

Adressat: Sanja Moraca Roos,
Finansdepartementet

Vår referens/dnr: 2026–53

E-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens/dnr: Fi2026/00577

Datum: 18/5 2026

Remissyttrande – Belägg för broms? – Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesats. SOU 2026:20

Svenskt Näringsliv och dess 49 medlemsorganisationer företräder 60 000 företag med över 2 miljoner medarbetare.

Sammanfattning

Utredningen konstaterar att skatterna på arbete är höga i Sverige och att den genomsnittliga kommunalskatten har ökat tydligt sedan 2000-talet. Utredningen konstaterar också att höga kommunalskattesatser kan ge negativa effekter på arbetsutbud och tillväxt. Svenskt Näringsliv delar dessa uppfattningar och anser att incitamenten för lägre kommunala skattesatser och ökad effektivitet i kommunsektorn behöver stärkas. Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag.

Bakgrund och generella synpunkter

Svenskt Näringsliv har i flera rapporter visat att det finns en stor effektiviseringspotential i både kommuner och regioner.¹ Vi har också visat att skattesatserna, de reala statsbidragen och de reala kostnaderna i kommunsektorn har ökat tydligt under lång tid.² Mot denna bakgrund anser vi att det behövs reformer som kan bidra till en högre effektivitet och som kan underlätta för lägre skattesatser i kommunsektorn.

Svenskt Näringsliv delar utredningens bedömning att incitamenten för att sänka skatten i kommuner och regioner är svaga (avsnitt 5.3). Utredningen konstaterar också att det finns en tröghet nedåt i skattesatserna, som medför att kommuner och regioner oftare höjer än sänker skatten. Höga skattesatser är hämmande för företagande, arbete och den generella tillväxten. Hushållens och företagets inkomster samt landets skattebaser påverkas således negativt av ett högt skattetryck. Utebliven ekonomisk aktivitet är något abstrakt, svårt att identifiera och sällan möjligt att mäta. Det kan medföra att kommuner och regioner underskattar de negativa samhällsekonomiska konsekvenserna av höga skattesatser.

Det faktum att effektivitet kan vara svårt att mäta medför att effektivitetspotentialen i kommunsektorn inte uppmärksammas eller tas tillvara. Att arbeta för en högre effektivitet

¹ Svenskt Näringsliv, *Effektivitet i Sveriges kommuner: så kan vi spara miljarder utan att tumma på kvaliteten*, 2025 samt Svenskt Näringsliv, *Mest vård för pengarna? En analys av effektiviteten i Sveriges regioner*, 2025

² Svenskt Näringsliv, *Medborgarnas växande nota – kommunsektorns finanser över tid*, 2025

och bättre kostnadskontroll kan också vara krävande och ta tid för kommuner och regioner. Höga kostnader orsakat av ineffektivitet riskerar därför i stället att negligeras, eller hanteras genom högre skattesats, utan att underliggande effektivitets- och kostnadsproblem åtgärdas.

När kommuner och regioners beslut ger upphov till negativa effekter på ekonomisk tillväxt, arbetsutbud och effektivitet belastas dock inte bara den egna kommunen och regionen. Staten medfinansierar kommunsektorn genom statsbidrag och finansierar jobbskatteavdraget och merparten av a-kassan. Det är statens budget, och indirekt samtliga skattebetalare, som drabbas av lägre skatteinkomster från bolagsskatt, arbetsgivaravgifter och statliga inkomstskatter på arbete och kapital om tillväxten och antalet arbetade timmar minskar.

Svenskt Näringsliv anser att det finns ett samhällsintresse i att staten stärker incitamenten för tillväxt och effektivitet i kommunsektorn. Mot bakgrund av vad som anförts ovan bedömer vi att utredningens förslag är motiverade, rimligt utformade och att de bör genomföras i sin helhet.

Specifika synpunkter

Rättsliga förutsättningar

Svenskt Näringsliv välkomnar utredningens redogörelse och bedömning i avsnitt 6.10 där det klargörs att det inte finns något konstitutionellt hinder mot den skattebroms som föreslås av utredningen.

Skattebroms

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag i kapitel 8.1.1 som innebär ett lagstadgat system med bidrag och avgifter för kommuner och regioner som sänker respektive höjer skattesatsen. Vi lämnar två kommentarer på de tveksamheter som utredningen ger uttryck för om att införa ett sådant system.

En tveksamhet handlar om att det är svårt att veta om utredningens förslag till procentsatser (25, 15, 10) är rätt nivåer för bidraget och avgiften. Men denna tveksamhet utgör inte ett principiellt argument emot ett system med bidrag och avgift. Tveksamheten beror på att det inte i förväg *går* att veta vilken nivå som är bäst. Med den data som kommer att finnas efter införandet kan skattebromsen utvärderas efter några år och nivåerna kan då kalibreras, vilket också utredningen framhåller.

En annan tveksamhet handlar om avgiften vid skattehöjningar. Utredningen menar att kommuner som behöver höja skatten teoretiskt sett skulle kunna välja att höja skatten mer än de annars hade gjort för att också finansiera avgiften. Detta tror inte vi är en reell risk. Eftersom skattehöjningar syftar till att finansiera permanenta utgifter men avgiften bara påverkar budgeten under tre år, bör inte kommuner höja skatten permanent för att finansiera en tillfällig och avtagande avgift. Vi bedömer snarare att avgiften påverkar valet mellan skattehöjning och effektivisering i önskvärd riktning, vilket också är syftet.

Jobbskatteavdragets konstruktion

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag i avsnitt 8.1.2 om bland annat jobbskatteavdragets konstruktion i relation till kommunalskatten. Idag ökar

jobbskatteavdraget om kommunalskattesatsen höjs. Det medför att invånare som får höjd kommunalskatt delvis kompenseras genom att det statligt finansierade jobbskatteavdraget ökar. Därmed drabbas inte kommunens skattebetalare av hela effekten av skattehöjningen i sin egen ekonomi, vilket är ett problem eftersom det blir lättare att höja kommunalskatten. Svenskt Näringsliv anser att det är bra om detta åtgärdas och tillstyrker utredningens förslag till lösning. Genom att låsa jobbskatteavdragets storlek till 2026 års kommunalskattesats kommer man bort från problematiken. Vi ser också positivt på förslaget att ge SCB i uppdrag att sprida information till kommunerna om hur kommunalskatter påverkar hushållen.

Effektivitet i kommunallagen

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslagen i avsnitt 8.2.1 om krav på effektivitet i kommunal verksamhet och en plan för skattesatsen. Vi bedömer att förslagen om att i kommunallagen införa krav på effektivitet, uppföljning och revisionens roll är betydelsefulla och har goda förutsättningar att förbättra kommunernas och regionernas interna arbete för högre effektivitet. Svenskt Näringsliv tillstyrker också förslaget i avsnitt 8.2.2 om att införa ett krav på kommunerna att i budgeten ange en motivering till en skattehöjning.

SVENSKT NÄRINGSLIV
Samhällsekonomiska avdelningen

Jonas Frycklund
Biträdande chefekonom

Johan Lidelfelt
Nationalekonom